

Eesti ANK üldkoosolek 2/2020

Aeg: 12. oktoober 2020, 09.55 - 14.45

Koht: Strand SPA & Conference hotell, Pärnu ja Zoom veebikeskkond

Osalejad: Koosolekule on registreerunud 61 hääleõiguslikku esindajat ja 24 külalist.

Juhataja: Kerli Kõiv

Protokollija: Kadi Laaneots

Päevakord:

1. Päevakorra tutvustus ja kinnitamine
2. Eesti ANK põhikirja muudatused
3. Eesti ANK hetkeseisu kaardistus
4. Hariduse - ja Noorteameti tutvustus
5. Suvekampaania "Uks on lahti" loos
6. Avatud noorsootöö materjalide tutvustamine
7. Noortekeskuste ja avatud noorsootöö miinimumstandardi tutvustamine
8. Eesti ANK liikmete tunnustamine
9. Enesejuhitud õppimise tugi noortekeskuses
10. Noorteinfo töötubade tutvustamine
11. Eesti ANK aumärkide jagamine ning avatud noorsootöö mõtestamise auhinnaloos
12. Küsimused ja vastused

Arutelud ja otsused:

1. Päevakorra tutvustus kinnitamine

Eesti ANK juhatuse esimees Kerli Kõiv juhatab sisse Eesti ANK üldkoosoleku ning kinnitab koosoleku juhatamise. Koosoleku juhatajana tutvustab päevakorda, mis oli eelnevalt saadetud liikmetele tutvumiseks, ning teeb ettepaneku määrata üldkoosoleku protokollijaks Kadi Laaneotsa.

Toimub päevakorra kinnitamise hääletus.

Otsustati:

Päevakord häälte enamusega vastu võetud.

Kerli Kõiv kinnitatud koosoleku juhatajaks ning Kadi Laaneots kinnitatud üldkoosoleku protokollijaks.

Hääletusel osales 48 liiget, poolt oli 48 liiget, vastu oli 0 liiget, erapooletuid oli 0 liiget.

Eesti ANK põhikirja muudatused

Kerli Kõiv tutvustab põhikirja muutmise protsessi. Eesti ANK juhatus kinnitas juhatuse koosoleku otsusega 8/2020 Eesti ANK põhikirja muudatuste ettepanekud, mis seejärel edastati liikmetele ülevaatamiseks ning soovi korral tagasisidestamiseks. Liikmetelt muudatusettepanekutele täiendusi või lisasid ei tulnud. Kerli Kõiv tutvustab põhikirja sisseviidavaid muudatusi.

Eesti ANK põhikirja viiakse sisse järgnevad muudatused:

- Põhikirja punkt 2.3.16. - parandada täheviiga sõnas “status”, eemaldada liigne “kus” teise lause lõpust;
- Põhikirja punkt 3.2.1. - eemaldada 1 aasta nõue ning korrigeerida sõnastust, uus sõnastus: “rakendab põhikirja või põhimääruse alusel avatud noorsootöö meetodit;”;
- Põhikirja punkt 3.3. - eemaldada liigne “ja”;
- Põhikirja punkt 3.4.1.3. - lisada “põhjendatud” avalduse ette;
- Põhikirja punkt 4.2. - lisada alapunktina 4.2.1 “üldkoosolekul võib osaleda info- ja kommunikatsioonivahendite kaudu;”;
- Põhikirja punkt 5.7. - eemaldada kolme ametiaja tingimus, et vältida piirangute seadmist.
- Põhikirja punkt 5.9. - parandada täheviiga sõnas “esidada”.

Üldkoosolekul osalejatel küsimusi või täiendusettepanekuid ei ole.

Toimub põhikirja muudatusettepanekute kinnitamise hääletus.

Otsustati:

Eesti ANK põhikirja muudatused häälte enamusega vastu võetud.

Hääletusel osales 57 liiget, poolt oli 57 liiget, vastu oli 0 liiget, erapooletuid oli 0 liiget.

2. Eesti ANK hetkeseisu kaardistus

Heidi Paabort ja Maivi Liiskmann tutvustavad Eesti Noortekeskuste hetkeseisu kaardistuse 1. osa. Eestis on hetkel 288 noortekeskust, nendest 71% on Eesti ANK liikmed. Kõige rohkem on noortekeskusi Harju (50) ja Tartu (35) maakondades, kõige vähem Hiiu (6) ja Saare (10) maakondades. 1000 noore kohta on kõige rohkem noortekeskusi Hiiu (3,34) ja Lääne (2,76)

maakondades ning kõige vähem Harju (0,39), Ida-Viru (0,76) ja Tartu (0,99) maakondades. Vastused põhinevad 185 spetsialisti vastusele, kes vastasid 160 ANK kohta.

Üldiselt Eestis 70% noortekeskused KOV hallatavad ja 30% MTÜ-d, vastanutes 85% KOV hallatavad ja 15% MTÜ-d. Vastanutest 28% tegutsevad oma majas, 40% teiste keskustega samas majas, kuid eraldi sissepääsuga ning 32% teiste keskustega samas majas ja eraldi sissepääsu ei ole. Suurem osa noortekeskusi ei pea ruumide kasutamise eest tasuma renti.

Kõige väikse noortekeskus on suurusega 15m², kõige suurem suurusega 4300m², keskmiselt on noortekeskused 200-300m², 79% noortekeskustest tegutseb noortekeskuses, kus on kuni 300m². Keskmise ruumide arv noortekeskuse kohta 4,64. 10% vastanutest tegutsevad 1 ruumis. Peamised ruumid on köök, avatud ruum, ruum tegevuste läbiviimiseks ja kontoriruum. Kõige enam tuntakse puudust vaigest toast, heli- ja muusikaruumist ja nõustamisruumist. Õueala omab 56% ANK-idest, välja toodi 46 erinevat funktsiooni. Peamiselt on noortekeskuste kasutada muruplats (37%) ja terrass (16%). Tuntakse peamiselt puudu discgolfist, seiklusrajast ja õuemööblit.

Eesti ANK toob kaardistusest välja olulise sõnumina vajaduse toetada veelgi jõulisemalt KOV-e, et ühiselt mõtestada, mis väärtust ANK kogukonnas loob ning millised on vastastikused ootused noorte, KOV-ide ja ANK-ide vahel, sh tegevusvõimalused, teeninduspiirkond ning kui paljude noorteni võiks noortekeskus kogukonnas jõuda.

Vähemalt pooled noortekeskused vajavad mingil määral remonti ja nendest pooltest pooled vajavad kapitaalremonti. Kui visualiseerida kõik vastanud noortekeskused 12 noortekeskuseks, siis 2 neist vajavad kapitaalremonti, 4 vajavad teatud määral remonti, 4 on enam-vähem heas korras ning 2 on värskest renoveeritud/ehitatud. 32% noortekeskust vajaks tuge noortekeskusele ligipääsetavuse parendamisega, 32% vajaks tuge keskkonna parendamiseks ning 56% vastanutest tunneb vajadust uuendada mööblit ja tehnikat.

Oluline on veelgi selgemalt kommunikeerida KOV-dele, et teenuse kvaliteet sõltub osaliselt noortekeskuse ruumilistest (nii sise- kui ka väli-) võimalustest. Võrdsete võimaluste tagamiseks on vajadus taristu ja erinevate tegevusvahendite riiklike rahastusmeetmete järgi. Nutika noorsootöö tagamiseks vajatakse infotehnoloogilisi vahendeid.

55% noortekeskustes on kuni üks töötaja, 28% kaks töötajat, 6% kolm töötajat, 5% neli töötajat, 3% viis töötajat ja 4% kuus ja rohkem töötajat. Eestis 26% noortekeskustest töötab alla 1,0 koormuse.

Vajadus on jätkuuringuteks, et teada saada, kas ANK tänased võimalused (nt noorsootöötajate arv ja koormus, ruumide arv ja suurus jmt), on vastavuses tegelike vajadustega (sisulised) ehk piisavad pakkumaks kogukonnas vajaduspõhist kvaliteetset teenust.

Vastanutest rohkem kui pooled on kõrgharitud noorsootöötajad. Kõige kõrgem kõrgharidusega noorsootöötajate osatähtsus küsimustiku andmestikus kajastunud noorsootöötajate koguarvust on Saaremaal (100%), Tartumaal (87%) Viljandimaal (75%) ja Ida-Virumaal (69%). Vähemalt pooled on kõrgharidusega lisaks nimetatutele Harjumaal, Järvamaal, Pärnumaal, Raplemaal ja Võrumaal.

Oluline on jätkuv tõendus/teadus/tõestuspõhiste meetodikate ja meetodite sissetoomine ANK töösse, et aidata noorsootöötajatel mõtestada igapäevast tööd, mis omakorda toetab tasemeõppele liikumist või jätkamist. Samuti on oluline toetada jätkuvalt oma tegevuste kaudu noorsootöötajate kutse taotlemist, mis omakorda aitab kaasa avatud noorsootöö suuna professionaliseerumisele.

Keskmine 1,0 koormusega juhi palk jääb vahemikku 911-1135 eurot, mis on 25% madalam Eesti keskmisest. Keskmine 1,0 koormusega noorsootöötaja palk jääb vahemikku 752-974 eurot, mis on 40% madalam Eesti keskmisest.

Jõulisemalt tuleb tegeleda noorsootöötajate palga teemal, et see ei saaks takistuseks kvalifitseeritud tööjõu hoidmisel ANK süsteemis. Eesti ANK teeb koostööd teiste katuseorganisatsioonidega, et palga teemaga edasi tegeleda ning jõuda ka tulemuseni.

Keeruline on koolitustel osaleda, peamisteks põhjusteks teised kohustused, vajadus hoida maja lahti ning ajaliselt ei sobi koolituste ajad.

Noortekeskustes on tööl suur osa kõrge sisemise motivatsiooniga inimesed, kellele on oluline isiklik areng ning võimalus valdkonda panustada.

Peamiselt soovitakse, et edasi tegeletakse e-koolituste loomisega, noortekeskuste käsiraamatu väljatöötamisega ning 4-päevase tööädala + avastuspäeva mudeliga.

Heidi Paabort teeb üleskutse kõigile liikmetele täitmaks Eesti Noortekeskuste hetkeseisu kaardistuse 2.osa.

Küsimused ja kommentaarid:

Üldkoosolekul osalejad toovad välja, et järjest rohkem on võrreldud noorsootöötaja palka õpetaja palgaga, võib-olla oleks mõistlik ka selle kohta võrdlustabel koostada. Tõenäoliselt on õpetajate palk suurem, see oleks huvitav tugikoht, millega võrrelda.

Kerli Kõiv: HTM-i asekancleri ja noorteosakonna juhataja Reelika Ojakiviga kohtumisel anti edasi nendepoolne soov, et Eesti ANK uurikski palga teemat põhjalikumalt edasi, et oleks võimalik teha võrdlus õpetajate palgaga ning millest tekib see, et haridusvaldkonda jäävad

inimesed enamasti väga kauaks, kuid noorsootöös vahetuvad inimesed väga kiiresti. Vajalik on edaspidi uurida, millised asjaolud seda mõjutavad.

Liikmete seas tuuakse välja, et lisaks palgale võiks tõstatada ka puhkuse pikkuse teema. Hetkel iga juht on võidelnud välja pikema puhkuse, kuid see võiks olla ühiselt määratletud. Samuti kommenteeritakse, et mis puudutab noorsootöötajate kiiret vahetumist ANK-ides, siis kindlasti on oluline ka noorsootöötajate ja huvijuhtide ebaproportsionaalne puhkepäevade arv, kuigi töö sisu on väga sarnane.

Maivi Liiskmann: Tegeleme nende teemadega, võtame teadmiseks.

Heidi Paabort: Vastuste seast tuli välja, et väga paljudel on puhkus juba 35 päeva, osadel isegi 42 või kuni 56. Kunagi sai arutatud seda ministeeriumitega. See teema on olnud pikalt laual ning pigem räägitakse haridustöötajate puhkuse vähendamise ja noorsootöötajate puhkuse pikendamist, kuid jah ootame siinkohal riigi kindlamat arusaama. Aga jah, see teema on kindlalt laual.

Kerli Kõiv tuletab meelde võimalust esitada küsimusi koosoleku jooksul, küsimused edastada hiljemalt 13.30ks Google Forms kaudu või paber kandjal kohapeal.

Kerli Kõiv tutvustab Eesti ANK meeskonda ja juhatust.

Kerli Kõiv kutsub saalis kohal olevad HARNO töötajad ennast tutvustama ning teada andma, milliste teemade puhul nende poole saab pöörduda. HARNO-t esindavad Tiina Sinijärv, kes töötab noortevaldkonna korraldamise osakonnas ja tegeleb peamiselt teenustega, kogukonna praktika ning Eesti siseriikliku vabatahtliku teenistusega. Samuti ka Kristina Samra, kes tegeleb peamiselt noorte algatuste ja noorte omaosaluse toetamisega ning noortevaldkonna innovatiseerimisega.

3. Hariduse - ja Noorteameti tutvustus

Hariduse- ja Noorteameti peadirektor Ulla Ilisson tutvustab Haridus- ja Noorteameti tööd ning peamisi teemasid, mis hetkel töös on. Kohtumisel saab sõna ka noortevaldkonna korraldamise osakonna juhataja Kaire Soomets.

Haridus- ja Noorteamet alustas tööd 1. augustil 2020 ning loodi Haridus- ja Teadusministeeriumi nelja endise allasutuse teenuste põhjal (SA Innove, SA Archimedes, Hariduse Infotehnoloogia Sihtasutus (HITSA), Eesti Noorsootöö Keskus (ENTK)). Põhjuseks majanduslik selgus, sihtrühmadega suhtluse ühtlustamine ning HTM-iga sisemise koostöö tõhustamine. HARNO tegeleb peamiselt hetkel aktiivsete teemadega ning perspektiiviga kuni 3 aastat. Loomisel on

mitte dubleerivad kompetentsikeskused, mis teenindavad kogu haldusala HARNO ja HTM-i poolt.

HARNO on väärtuspõhine organisatsioon, mis töötab avatuse põhimõttel ning millel on selgelt formuleeritud ja lahti mõtestatud alusväärtused. Soov on olla sihtrühmadega tihedas suhtluses ja kõigile kättesaadavad. Hetke kitsaskohad: tänaseni ei ole toetatud ühtselt kõiki haridusastmeid, valdavalt seestpoolt väljapoole suunatud, mitte kliendist või sihtrühmast lähtuv toimimis-, teenuste- ning koostöömudel, killustunud ning mittejärjepidev turundus- ning väliskommunikatsioon, turunduskontseptsiooni puudumine ning haridusökonoomika alane kompetents ja teemade tagasihoidlik käsitlemine.

Peamised fookused: personaliseeritud õpiradade taristu käivitamine, erifookus täiskasvanute täiendõppele, koostöö formaatide konverteerimine kliendikeskseteks ning koolide/koolijuhtide/õpetajate/KOV toetamine uue koroonalaine puhul.

Kaire Soomets peegeldab Ulla Ilissoni ettekannet kolme mõttega. Soovib kinnitada, et noortevaldkonna osakonnas on jätkuvalt olemas suurem osa sisuinimestest, kellega vähemal või rohkemal määral on ka varasemalt koostööd tehtud, nende poole võib julgelt pöörduda. Teiseks meeldib väga turundustemaatika, mida HARNO järjest rohkem esile toob. See tähendab seda, et sisuinimeste head tööd märgatakse ning tuuakse pilti. Tunnustab liikmeid ja partnereid tehtud hea töö eest, millest peab rohkem rääkima. Kindlasti saab noortevaldkond ja noorsootöö jõudu juurde teadlikumalt haridusvaldkonnale partneriks olemisest. Kolmandaks märgib ära, et hakatakse kaardistama noortevaldkonna seniseid digilahendusi ning kuidas need sobituvad digitaliseeritud ja personaliseeritud õpirajale, et siduda veelgi enam oma vahel formaalset ja mitte formaalset haridust.

Küsimused ja kommentaarid:

Kerli Kõiv peegeldab, et Eesti ANK seisab selgelt andmete ja analüüsi olulisuse eest ning kinnitab, et Eesti ANK on valmis igakülgselt koostööks HARNO-ga. Teiseks on Eesti ANK valmis jagama kogemusi, mis on ladestunud Noorte Tugila programmi eestvedamisest viie aasta jooksul ning kolmandaks kuidas noortekeskus saab oma mitteformaalse õppe tegevustega tulla täitma nüüdisaegse õpikäsitlemise enesejuhtimise osa. Kui HARNO soovib, siis oleme valmis jagama nendega tänaseid üldkoosolekul tutvustatavaid materjale.

Ulla Ilisson: Absoluutselt, palun need edastada mulle ja Kairele ja Silverile. Hetkel tunneme natukene puudust võrgustikelt kogutavatest infost ja näeme siin väga head koostöökohta Eesti ANK-iga.

Kaire Soomets: Tunnustan Eesti ANK-i, just eriolukord näitas, kui hea on, et meil on valdkonnas tugevad partnerid ja Eesti ANK-i reageerimiskiirus on kindlasti see, mis tõi proaktiivselt meile

olukorrad lauale, et me saime hakata neile teiselt poolt vastu tulema. Kiitus kiire reageerimisvõime eest ja liikmetelt info toomiselt. Ulla Ilisson liitub tänusõnadega.

Kerli Kõiv: Kriisiolukorras saimegi aru, kui oluline on hoida pidevalt töös kommunikatsioon liikmetega, et kohe on küsimus ja kohe saame kas vastused, mille siis vajadusel edastame.

Merlis Pajustik: Noorsootöövaldkond puutub kokku erinevate programmide kaudu ka teiste ministriumitega, näiteks Kaitseministeeriumi kaudu toimiv Isamaalise Hariduse Programm. Kuidas HARNO koostööd teeb ka teiste ministriumite ja nende allasutustega?

Ulla Ilisson: Väga hea küsimus, esimese hooga ütlen, et see koostöö võiks kindlasti parem olla. Sünkroniseeritust võiks olla rohkem. See on üks selline “Pandora laegas”, mida oleme vaikselt avamas, et uuendada koostöömudeleid, senised klassikalised on meie silmis oma aja ära elanud. Koostöö ministriumitega on meil vaja omavahel kokku leppida. Toon siin ka veel ühe näite, et karjääriõpe on koht, mis vajab suuremat koostööd ning koordineeritust, leian, et gümnaasiumis karjääriõppe esmane kontakt on liiga hilja.

Kaire Soomets: Lisan faktina, et kui me noortevaldkondade osakondades kaardistasime hetke partnereid, kellega me mingites protsessides või teemades koostööd teeme, siis tuli neid minu meelest 65. See näitab tegelikult seda, et meie HARNO-s mõtleme protsesse algatades või vedades alati ka sellele, et kes on need partnerid, kes võiksid mingite teemade juures kaasatud olla. Püüame leida ka HARNO sees osakondadevahelisi koostöövõimalusi ja lõimumishetki.

Anneli Meisterson toetab mõtet, et noorsootöötajad teavadki, et mis on päris elu. Ettekandes oli välja toodud koolitusvajadus õpetajatele, innustan, et ka noorsootöötajad oleksid kaasatud sinna. Ka meie peame igapäevaselt erivajadustega noortega tegelema, võib-olla oleks ilus olnud näha ka noorsootöötajate kaasatust koolituskavasse. Eriolukord tõi väga selgelt välja, kui oluline on noorsootöövaldkond.

Ulla Ilisson: Kindlasti, tunneme, et meie roll on siinkohal ka lükata ja nügida omavalitsusi, sest töökorraldused ja tingimused on piirkonniti väga erinevad. Mõnes kohas on väga hea tugi ja mõnes kohas võib-olla ei ole üldse. See on kindlasti ka see koht, kus meie ootame teiepoolset sisendit, et selleks, et teie saaksite oma tööd paremini teha, et millist sisendist võiks HARNO või HTM omavalitsustele anda.

4. Suvekampaania “Uks on lahti” loos

Kerli Kõiv palub appi Ulla Ilissoni suvekampaania loosi läbi viima. Maivi Liiskmann tutvustab suvekampaania “Uks on lahti” kulgemist, teeb kokkuvõtte ning tänab kõiki osalejaid. Kõigi osalejate vahel läheb loosi *easy-up* telk, mille visuaale osalejatele näidatakse ning mis

toimetatakse kulleriga võitjani. Telgi on auhinnaks välja pannud endine ENTK. HARNO peadirektor Ulla Ilisson tõmbab loosi ning võitjaks osutub Valga Avatud Noortekeskus.

5. Avatud noorsootöö materjalide tutvustamine

Maivi Liiskmann tänab liikmeid sisendi andmise eest ning tunnustab oma soovide edastamist, et kuidas Eesti ANK saab olla liikmetele kasulik, et kõik info oleks kohe käepäraselt kättesaadav.

Eesti ANK kogus eelmise aasta lõpus noorsootöö nädala raames noorsootööd kirjeldavaid tsitaate ning visualiseeris nüüd kolm enim meeldimist saanud tsitaati. Visualiseerimisele läksid tsitaadid:

- “Vanaema, noorsootöö on umbes sama nagu su potipõllumajandus - kõik, mida külvad ja istutad, seda ka hiljem lõikad ja nopid, lihtsalt periood kasvamiseks ja küpsemiseks on pikem.”;
- “Ma olen sõber, õpetaja, ema, arst, politseinik, psühholoog, nõustaja, ehitaja, santehnik, IT-spetsialist, kokk, koristaja, piljardiproff ja Google.”;
- “Noorsootöö loob vundamenti, mis toetab noore homseid valikuid!”.

Visuaalid saavad olema kättesaadavad Eesti ANK kodulehel e-varaaidas, Maivi Liiskmann innustab neid kasutama ja jagama.

Samuti tutvustab Maivi Liiskmann avatud noorsootööd tutvustavaid materjale, millest üks on suunatud noortele/noorsootöötajatele ning teine KOV-dele. Sisend materjalide loomiseks on saadud liikmetelt. Maivi Liiskmann toob välja, et avatud noortekeskuse eesmärk on pakkuda noorele vabatahtlikkuse alusel osalemise võimalusi, et toetada tema aktiivsust ja toimetulekut ühiskonnas mitteformaalse õppe kaudu. Noortekeskus kasvab seestpoolt väljapoole, kus keskmes on oluline, miks seda tööd tehakse, mida pakutakse ja miks see on oluline, edasi väärtused, suhted, tegevused ja keskkond. Oluline on ka noorsootöötaja roll, ilma noorsootöötajata ei saa toimuda kõike planeeritud. Selgelt on välja toodud, mida noorsootöötaja vajab oma töö tegemiseks.

KOV-dele suunatud materjalides on kattuvaid osi noortele/noorsootöötajatele suunatud materjaliga, lisaks on välja toodud selgitused, et mida saab noor noortekeskusest, kokkuvõtlik tekst noortekeskuste tegevustest ning soovitusel ja tähelepanekud kohalikule omavalitsusele. Noorel on hea olla noortekeskuses, mis on noortepärane ja noortega ühiselt loodud ruum, kutsuva sissepääsu ja positiivse esmamuljega, mugav, kodune, samas piisavalt atraktiivne keskkond, turvaline ja jälgitav ehk noorsootöötaja on alati kättesaadav ning mobiilne, paindlik ja funktsionaalne.

Eraldi on veel välja toodud meeldetuletus KOV-dele, et kaasates noori kogukonna tegevustesse ja otsustusprotsessidesse, oleme loonud kindla vundamendi, et noor soovib nii täna kui ka tulevikus selles kogukonnas elada.

Tegemist on esialgsete versioonidega, Maivi Liiskmann ootab liikmetelt tagasisidet materjalidele 19. oktoobriks.

Küsimused ja kommentaarid:

Küsimus: Kas tegemist on taasloodud materjalidega või pigem tuginevad varasemalt loodud materjalidele?

Vastus: Tegemist on refereeritud materjaliga varasemalt loodud materjalidest, eesmärk ongi, et oleks ülevaatic info kompaktelt olemas ja kättesaadav ühes kohas. Olemas on töövihik, mis oli üks alusmaterjalidest antud materjalidele, töövihik on kättesaadav samuti meie kodulehele e-varaaidas.

Küsimus: Kas töövihik põhineb Heal Taval? Kõik see, mis on tookord kirja pandud, toetab ka praegust. Tugineme Heal Taval. Hea tava uuendus on valminud peale töövihiku valmimist, kuid suuri vastuolusid praeguse noorsootööga olla ei saa. Kõik, kes soovivad materjalide osas anda märku, et seal kirjas olev on vastuolus sellega, kuidas oma tööd tunnetatakse, siis palutakse sellest Eesti ANK bürosse märku anda 19. oktoobriks.

6. Noortekeskuste ja avatud noorsootöö miinimumstandardi tutvustamine

Heidi Paabort tutvustab materjali ning Kerli Kõiv toetab teda. Miinimumstandard kirjeldab kokkuvõtvalt, milline peaks noortekeskus olema ning millele avatud noorsootöö tuginema, aluseks on võetud noortekeskusi ja avatud noorsootööd puudutavad alusmaterjalid. Varasemalt on tulnud tagasiside, et oleks vaja ühtset dokumenti, mis määratleb ära, millistest standarditest allapoole pole võimalik kvaliteetset avatud noorsootöö- teenust pakkuda.

Miinimumstandardi eesmärk ei ole öelda, et selliseid tingimusi tagades on kõik hästi. Oluline on anda ülevaade, mis on see miinimum, mis on vajalik üleüldiselt teenuse osutamiseks.

Kerli Kõiv toob välja, et kohalikes omavalitsustes on noortekeskused, mis ei ole enam ammu toad, vaid juriidiliselt toimivad asutused. Sellest ka vajadus formaalsemalt paberile panna, et mis see noortekeskus on ning tulevikku vaadates peaks noortekeskusel olema ka oma seadus. HTM-iga kevadel kohtudes, lepiti kokku, et minnakse veel konkreetsemaks Heast Tavast ning sellest lähtuvalt sai loodud ka miinimumstandard.

Heidi Paabort tutvustab miinimumstandardi olemust ja väärtust, samuti loodavat enesehindamismudelit. Välja on toodud 21 põhimõtet, mis on hästi konkreetsete ning mida on

võimalik hinnata. Tegemist on ametliku materjaliga, millele saab viidata. Neli peamist märksõna on teadmuspõhine, tehniline võimekus, sisuline võimekus ning avatud noorsootöö põhimõtted.

Küsimused ja kommentaarid:

Küsimus: Kas ma saan õigesti aru, et varasemalt on räägitud lahtiolekuaegadest, kuid siia on sisse toodud teenuse kättesaadavuse aeg?

Heidi Paabort: Eriolukord näitas praegu selgelt ära, et me ei saa rääkida sellest, et hoone peab olema lahti, sellisel juhul poleks justkui keegi meist avatud noorsootööd teinud. See ongi see, et paljudes piirkondades ka suvisel perioodil liigutakse tegevustega välja ja konkreetne ruum võib olla suletud. See 20 tundi on eelkõige see, millal teenus peab noorele olema kättesaadav, sellele lisandub veel aeg, kus ei ole kontakttööd. Miinimumstandard toob ka välja, et kui me tahame, et avatud noorsootöö teenus on noorele 20 tundi nädalas kättesaadav, siis ei saa noorsootöötaja olla tööl poole kohaga, sest sellisel juhul jääb palju tööd tegemata, mis on vaja teha enne ja pärast keskuse lahtioleku aega ning veel ka erisuunalised tööd.

Kommentaari: Rääkides noorte arvust ühe töötaja kohta võtame aluseks võrdluse õpetajatega, kuid koolis on pidevalt mitu töötajat tööl ning vajadusel saab asendada või toetuda järgmisele ja järgmisele. Noortekeskus on enamasti eraldi majas, kus on tööl üks noorsootöötaja, noored on maja peal laiali, tihti rohkem kui 24, erinevas vanuses, erinevate huvidega ning siis see üks imeinimene peab suutma tegeleda kõigis erinevates ruumides kõigi erinevate noortega. Üks inimene 24 noore kohta on ilmselgelt liiga vähe.

Heidi Paabort: Olen täiesti nõus, kuid hetkel ei suutnud me leida ühtegi teist dokumenti, mis natukenegi selgitaks tööd, mida teeme. Hetkel miinimumstandardisse sai see sisse pandud, kindlasti mitte ei ole tegu maksimumstandardiga ning noorsootöötajate arv 24 noore kohta võiks olla suurem. Üks noorsootöötaja 24 noore kohta on see miinimum, mis peaks olema tagatud ning alla mille ei tohiks teenust osutada. Välitegevuste osas lähtusime laagrite määrusest, et 15 noort ühe noorsootöötaja kohta. Kui te teate positiivses mõttes mingeid numbreid, millele saab viidata ja mille abil oleks võimalik KOV-ile selgeks teha, et on vaja teine noorsootöötaja tööle võtta, siis loomulikult oleme väga avatud nendele teadmistele. Mobiilse noorsootöö osas on näiteks ei tohikski seda üksi teha ning igal juhul peab teine spetsialist ka juures olema. Eraldi arutelu all on veel õppekäigud, info pärineb erinevatest ringkirjadest, millele ei saa väga viidata. Tegemist on tõesti arutelukohaga, kuna varasemalt ei ole numbriliselt nii kuskil määratud, seega alustame kasvõi sellest 24-st ja vaatame, kuidas me saame edasi liikuda ning kas see number peaks KOV-iti erinev veel olema jne.

Kommentaari: Haridussüsteemist paralleeli otsimine on hea, koostööd koolide ja noortekeskuste vahel tehakse palju, ühest küljest on 24 väga suur arv, teisest küljest on see aga väga väike arv, näiteks koostöös kooliga tehtavad õppeprogrammid või näiteks karjääritöötoad ja kõik sellised,

et nende puhul võib see arv olla tunduvamalt suurem. Toon ka välja, et Hea Tava ütleb üks noorsootöötaja 15 noore kohta.

Heidi Paabort: Siin saabki mõtestada, et kas erinevate tegevuste puhul peaksid need numbrid erinevad olema, siin saategi mõelda ja mõtestada ning meile tagasisidet anda. Hea Tava puhul saimegi aru, et see number on liiga ideaal, miinimumstandardi puhul seda päris rakendada ei saa ning sellest ka lähtusime põhikooli- ja gümnaasiumi seadusest.

Heidi Paabort annab teada, et miinimumstandardi puhul ootame samuti tagasisidet hiljemalt 19. oktoobriks.

Küsimus: Kas tähtaega on võimalik pikendada, sest soovime kindlasti tagasisidet anda, kuid 19. oktoobriks meie oma meeskonnaga kokku tulla ei jõua?

Kerli Kõiv: Tähtaeg on selline, et jõuaksime ministriumiga veel oktoobri lõpuks kooskõlastada ning jõuluks materjalid valmis saada. Kindlasti me ei oota, et te antud hetkel seda KOV-idega kooskõlastaksite. Kui soovite tagasisidet anda, kuid teate, et 19. oktoobriks ei jõua, siis palun andke meile meili teel teada omapoolne pakkumine kindla kuupäevaga, mis hetkeks tagasiside saadate.

Heidi Paabort: Rõhutan veelkord, et kui te hakkate laiema ringiga neid materjale läbi töötama, siis palun rõhutage ka ise, et eesmärk ei ole tänaseid võimalusi vähendada, et kui hetkel on kuus ruutmeetrit noore kohta, siis kindlasti ei pea seda vähendama nelja ruutmeetri peale. Tegemist on miinimumiga, mis peaks üheselt Eestis tagatud olema.

7. Eesti ANK liikmete tunnustamine

Eesti ANK tunnustusstatuudikohaselt on võimalus kord aastas tunnustada Eesti ANK liiget või liikmeid, kes on oma tegevustega aasta jooksul ja ka varasemalt panustanud Eesti ANK tegevustesse. Liikmetel oli võimalus esitada tunnustusettepanekuid, mille seast Eesti ANK juhatus otsuse langetas. Sel aastal otsustas juhatus tunnustada Anneli Meistersoni ja Sulo Särkineni.

8. Enesejuhitud õppimise tugi noortekeskuses

Kerli Kõiv tutvustab enesejuhitud õppematerjale, tegemist on sisuliselt valmis materjaliga, kus võib veel esineda kirja- ja grammatikavigu, korrigeeritud versioon saadetakse liikmetele nädala jooksul.

Küsimused ja kommentaarid:

Küsimus: Mis saab materjalist edasi?

Kerli Kõiv: Materjal saab olema kättesaadav Eesti ANK-i e-varaaidas, kõigile lugemiseks ja kasutamiseks. Teisalt oli see materjal vajalik ka Eesti ANK siseselt, et lahti mõtestada, kuidas meie saame aidata ja kuidas edasi arendada. Kindlasti läheb see materjal ka HARNO-le ja HTM-ile ning oleme valmis nendega koostööks.

Merlis Pajustik: Lisan veel juurde, et olles viimasel ajal läbinud mitmeid koolitajate koolitusi, siis minu silmis on haridus ja õppimise mõtestamise teema muutunud järjest olulisemaks. Selleks, et me suudaksime õppimist mõtestada, selleks on meil vaja mudeleid, millest lähtuvalt seda mõtestamist teha. Iga noorsootöötaja võiks endalt küsida, et millist mudelit tema kasutab selleks, et noori enesejuhitud õppijateks õpetada. Tööriistu on loodud mitmeid, iseasi kui palju neid kasutatakse ja kui palju on aega neid kasutada, samuti kas noor ise tahab neid kasutada. Lisaks on mitteformaalses õppes ka väga vähene tulemuste talletamine.

9. Noorteinfo töötubade tutvustamine

Merlis Pajustik ja Riin Luks tutvustavad noorteinfo töötubade loomisprotsessi. Töötubade eesmärk on toetada noorte informeeritust ja teadlikkust erinevatest võimalustest ning valikutest oma elu paremaks korraldamiseks vastavalt töötubades käsitlevatele teemadele ning noorteinfoportaali Teeviit alase teadlikkuse tõstmine eri vanuses noorte seas.

Töötuba on tööriist ja vahend noortega töötavatele spetsialistidele spetsiifilise noorteinfo teemade käsitlemiseks ning noortes info- ning meediakirjaoskuse arendamiseks. Töötoad ei ole konkreetsetel teemadel, vaid keskenduvad noorteinfo edastamisele, et kuidas antud teemakohast noorteinfot noortele edastada. Töötubade puhul ei ole oluline, et noor saaks antud teema kohta kogu vajaliku informatsiooni, vaid et noored oskaksid antud teema kohta ise infot otsida ning pädevate inimeste poole pöörduda.

Küsitlus viidi läbi mais 2020, kokku 324 vastanut, kõige rohkem 14-18.-aastaseid vastajaid. Küsitluse tulemustest selgus, et on väga mitmeid teemasid, mille kohta noored infot otsivad, kuid ei leita usaldusväärset infot ja/või ei osata hinnata, kas tegemist on adekvaatse informatsiooniga. Küsitluse põhjal koostati juhendmaterjalid, mis on fokuseeritud 13 teemale:

- Digi- ja meediapädevused
- Efektne õppimine
- Füüsiline tervis ja liikumine
- Karjääriinfo
- Osalus- ja vabaaja võimalused
- Motivatsioon ja inspiratsioon
- Noorsootõõvõimalused
- Noorte osalemine protsessides
- Raha ja investeerimine

- Sugu ja seksuaalsus
- Suhted ja turvalisus
- Vaimne tervis
- Õige ja vale info eristamine

Teemad on kohati valmis, kohati viimistlemises, hetkel käimas piloteerimine. Juhendmaterjalid antakse vabakasutusse 2021. aasta kevadel. Kindlasti ei ole materjalide puhul oluline näpuga järje ajamine, tegemist on abistavate materjalidega, mis suunavad vastava teema kohta infot edasi andma ning kõik on kohendatavad vastavalt eale ja vajadustele. Materjalides on nii digivahenditega läbiviidavaid ülesandeid kui ka ilma, kuid kõik on kohaldatavad vastavalt vajadusele.

Soovijatel on võimalus töötubasid samuti piloteerida ning juhendmaterjale kasutada, soovi korral võtta Riinu või Merliseaga ühendust. Samuti on väga oodatud igasugune tagasiside, et töötoad saaksid võimalikult informatiivsed ning et noored päriselt õpiksid vajalikku infot leidma.

10. Eesti ANK aumärkide jagamine ning avatud noorsootöö mõtestamise auhinnaloos

Kerli Kõiv ja Maivi Liiskmann tunnustavad aumärkidega noortekeskusi, kel sel aastal täitus Eesti ANK liikmena 5-, 10- või 15-aastat. Sel aastal tunnustati järgnevaid keskusi:

Hõbe aumärk (10 aastat liige)

- Ülenurme Pere- ja noortekeskus

Pronks aumärk (5 aastat liige)

- Kadila Noortetuba
- Kiviõli Noortekeskus
- Luunja Kultuuri- ja Vabaajakeskus
- Vinni-Pajusti Noortetuba
- Viru-Jaagupi Noortetuba

Maivi Liiskmann annab üle ka Eesti ANK liikmelisust kinnitavad märgid uutele liikmetel, kes mai üldkoosolekul vastu said võetud. Nendeks on Lääneranna noortekeskus, Kihnu noortekeskus ja MTÜ Huub.

Maivi Liiskmann tänab kõiki avatud noorsootöö mõtestamise üleskutsele vastamast ning materjale saatmast. Maivi Liiskmann palub Kerli Kõivu abi loos tõmbamisel, võitjaks osutub Kose Avatud Noortekeskus.

Aumärgid, Eesti ANK märgid ja loosiauhind edastatakse posti teel neile, kes Pärnus kohal ei ole.

11. Küsimused ja vastused

Küsimus: kas Kerli Kõiv võiks jätkata Eesti ANK juhatuses ka kevadel?

Kerli Kõiv: Seda vaatame siis, kui see aeg on käes, vaatame, mis toob kevad.

Küsimus: Kas Eesti ANK-il on plaanis koostada põhjalikum maine- ja meediakava noorsootöölaseks teavitustööks kogukonnas? Kui jah, siis tahaks sellest rohkem kuulda.

Maivi Liiskmann: Hetkel veel plaanis ei ole, aga aitäh ettepaneku eest ning arvestan sellega kindlasti järgmise aasta tegevusi planeerides. Kindlasti kaasan protsessi ka liikmeid. Küll aga on meil hetkel kasutusel kommunikatsiooni- ja meediaplaan, mida oma töös järgime. See pole nii lihtne, kui esmalt arvasin, kuid kahjuks on enamus kommunikatsiooni ikka organisatsioonisisene, välistel kanalitel on hetkel ikka vähene huvi meie tegemiste vastu.

Kristi Paas: Teen üleskutse Üllar Põllu nimel virtuaalse matka võistluse läbiviimiseks ja osalemiseks oma noortekeskustega. Võistlus on kolmeosaline ning võistelda saab nii teistega kui iseendaga, kolm korda on võimalus tulemust parandada. Täpsem info edastatakse liikmetele meililisti teel.

Maivi Liiskmann teeb üleskutse sidusvaldkondade seminarile osalemiseks ning palub liikmetele jagada informatsiooni ka oma partneritega. Kerli Kõiv teeb üleskutse osalemaks innovatsiooniseminaril, mis toimub novembris, ning tuletab meelde, et hetkel käib ka Noorsootöö ABC e-koolitusele registreerumine. Heidi Paabort tuletab meelde kaardituse teisele osale vastamist. Kerli Kõiv tuletab meelde ka Euroopa Solidaarsuskorpuse projekti, kus Eesti ANKi kaudu on võimalus saada toetust noortele, kes võetakse noortekeskusesse tööle või praktikale. Maivi Liiskmann kutsub üles noortekeskusi vaprushelmeid meisterdama, täpsem info edastatakse meililisti. Tuletatakse meelde Sulo Särkineni poolset ideaalgatust vaprushelmete valmistamiseks.

Kerli Kõiv kuulutab üldkoosoleku lõppenuks.

Koosoleku juhataja

Kerli Kõiv

Protokollija

Kadi Laaneots